

De arrestaties die op 1 en 2 april '43 uitgevoerd zijn, hebben, voorzover ons bekend, slechts tot één doodvonnis geleid: de Duitse militair die het signaal-codesysteem van de Duitse nachtjagers aan van Tijen doorgegeven had, werd opgespoord, berecht en geëxecuteerd. Overigens was het streven van *Abteilung IV* van Harsters staf er in dit geval op gericht, mensenenlevens te sparen. Velen onder de arrestanten, onder hen Kik en jhr. Sandberg, maar ook bijvoorbeeld de anti-revolutionaire voorman prof. mr. V. H. Rutgers, werden na enkele maanden vrijgelaten. Natuurlijk bezat de *Sicherheitspolizei* meer dan voldoende gegevens om bijvoorbeeld Vorrink, van Looi en van Tijen wegens spionage ter dood te laten veroordelen: het bewijsmateriaal in van Tijens koffer was verpletterend; bovendien had van der Waals met betrekking tot elk hunner en tot vele anderen na elke werkdag een rapport geschreven waarin hij nauwkeurig vermeld had wat hem die dag gebleken was. Natuurlijk wist de *Sicherheitspolizei* niet alles; Toornstra kon bijvoorbeeld lange tijd volhouden dat zijn besprekingen in Friesland louter in het vlak van het geestelijk contact gelegen hadden. Daar kwam bij dat Vorrink via bewakers die wat durfden, aan allen die hij in de gevangenis bereiken kon, deed weten dat zij zichzelf en anderen in hun verhoren zo weinig mogelijk moesten belasten – alle schuld moesten zij maar op hèm gooien. In hoeverre dat geschied is, weten wij niet: de verhoorrapporten zijn verloren gegaan en zo zijn er ook in het algemeen geen Duitse stukken bewaard gebleven waaruit men zou kunnen afleiden welk beleid de bezetter wilde voeren ten aanzien van de politieke kopstukken van het vooroorlogse Nederland die hem in handen gevallen waren. Misschien zag deze of gene in het Duitse apparaat in een 'blonde Germaan' als Vorrink een heel wat capabeler toekomstig leider van Nederland dan in Mussert aan wie de Duitsers tot hun wanhoop vastgeketend zaten. In elk geval werd aan Vorrink gevraagd, zijn politieke inzichten uitgebreid op schrift te zetten, zulks aan de hand van een lange vragenlijst. Ook Vorrinks nota is niet bewaard gebleven, maar het schijnt dat er maar twee elementen in voorkwamen waarmee de bezetter zich verenigen kon: dat de vrede van Versailles niet gedeugd had en dat het communisme principiële bestrijding verdiende. Voor het overige legde Vorrink een duidelijke belijdenis af van zijn democratisch-socialistische overtuiging en 'op de vraag . . . 'Wat zijn de kansen van de oorlog voor Duitsland?' kwam', aldus van Staal (die bij één gelegenheid Vorrinks nota van ruim 200 pagina's ter lezing ontvangen had van een *SS-Unterscharführer*), 'prompt het antwoord: 'dat zij deze moesten verliezen'; Vorrink voorspelde óók Hitlers ondergang.¹

¹ K. R. van Staal in: *Wat deed Koos Vorrink?*, p. 52.